

Un catàleg que aboleix distàncies

L'emplaçament de l'editorial representa les limitacions d'una empresa perifèrica fins i tot dins la seva mateixa ciutat. Situada en un entresol de l'avinguda de Sant Narcís, confronta amb les casetes amb jardí que donen al barri un cert aire de colònia d'estiueig, però a la seva vorera només hi ha blocs de pisos anodins, la majoria ocupats per treballadors i immigrants. Des d'aquest despatx, Oriol Ponsatí-Murlà dirigeix des de fa set anys Edicions de la Ela Geminada, un segell de fèrria vocació cosmopolita.

EVA VÀZQUEZ > Text

Quan es va presentar, el febrer del 2011, molts van pensar que una editorial que pretenia publicar obres de referència de filosofia i literatura europea, i des d'un espai marginal respecte al mercat hegemònic del llibre, tindria els dies comptats. Al cap de set anys i una quarantena de títols, ningú no discuteix la validesa d'un projecte que rivalitza en qualitat, rigor i audàcia amb els segells catalans més respectats, alguns dels quals, de dimensions tan modestes com la Ela Geminada. Qui persisteix a anomenar-les «editorials independents», però, va errat. «L'únic independent de debò és en Lara, que pot fer el que li doni la gana; la resta som microeditors i, per tant, enormement dependents», matisa Oriol Ponsatí-Murlà (Figueres, 1978), professor de filosofia a la Universitat de Girona, traductor, escriptor i pare de tres criatures.

«No m'enganyo pas: ser de Girona em resta oportunitats, perquè per més que cultivi les relacions sempre soc a la perifèria», constata. Depèn de l'editor que aquesta distància sigui important, i ell procura minimitzar-la mantenint el contacte amb una xarxa escollida de llibreries que «aprecien la feina de les editorials petites» i una «visió de país». El municipi que consta a la datació dels seus llibres és Girona, perquè és aquí on té registrada l'empresa, però mai no ha volgut imprimir-hi un segell local, i encara menys «localista». El catàleg de l'editorial, organitzat en dues col·lec-

cions, n'és un reflex precís: «Trivium» dona sortida a la literatura de creació d'autors europeus traduïts (Rilke, Zweig, Ginzburg, Pirandello, Pessoa) i de mestres catalans semioblidats, com ara Prudenci Bertrana i Miquel Dolç, de qui va publicar la poesia completa, i «Quadrivium» acull grans obres del pensament occidental, des d'Aristòtil i els presocràtics fins a Montaigne, Pascal, Nietzsche o Peter Sloterdijk.

L'objectiu és consolidar una marca, donar una visibilitat inconfusible als llibres, una labor pacient que Oriol Ponsatí-Murlà calcula que exigeix un

mínim de quinze anys de dedicació. Els lectors ja reconeixen la seva línia, però encara falta el més important, puntualitza: que «pel sol fet de veure un llibre de l'editorial, sàpiguen que els està destinat abans i tot d'obrir-lo». Aquest encantament només és possible amb un catàleg ambiciós, coherent i meditat, que entronqui amb una tradició culta i al mateix temps engresqui el lector amb girs inesperats. És el

>> Oriol Ponsatí-Murlà, responsable d'Edicions de la Ela Geminada.

CLAUDI VALENTÍ



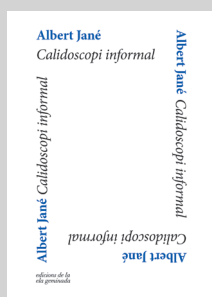
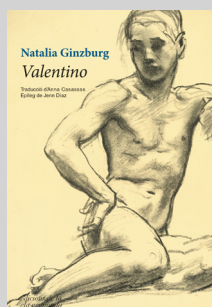
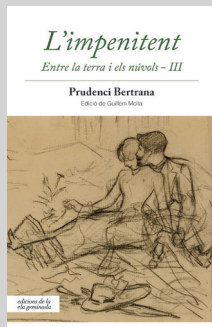
**Per Ponsatí-Murlà,
«l'únic editor
independent de debò és
en Lara, que pot fer el
que li doni la gana»**

**El projecte de l'editorial
rivalitza en qualitat,
rigor i audàcia amb els
segells catalans més
respectats**

cas, per exemple, d'un dels seus últims llançaments, una pirueta mortal: la primera novel·la del lingüista i exdirector de *Cavall Fort* Albert Jané, *Calidoscopi informal*. Treballar per lliure i pràcticament sol (només té en plantilla una dissenyadora a mitja jornada) permet aquesta classe de riscos meravellosos, com la «Biblioteca Prudenci Bertrana», que ha retornat als aparadors, en tres anys, tota l'obra narrativa de l'escriptor. Ara bé, adverteix, en un bany de realisme, «un sol llibre amb què m'equivoqui i l'empresa se me'n va en orris».

Es permet el luxe d'intervenir en tot el procés de producció, des de l'elecció del paper fins a la maquetació, la tipografia i el disseny de les portades. «Com que jo controlo fins i tot les punyetes, tots els encerts i totes les equivocacions són responsabilitat meva», diu. Sobre la marxa, ja n'ha hagut de corregir alguna. El seu amor al llibre com a objecte el va animar a estrenar-se amb unes cobertes càlides, de paper gofrat i rugós. La pols s'hi adheria amb tanta facilitat, que en pocs dies semblaven brutes i velles. Ara fa servir un paper verjurat i amb plastificació mat, mai brillant, i són igual d'elegants. «La forma del llibre també és una experiència de lectura», afirma l'editor. Més encara, remata: «Un mateix text pot dir coses diferents segons si està ben editat o no».

Eva Vázquez és periodista.



L'impenitent, de Prudenci Bertrana, 2017. Amb l'última novel·la de la trilogia autobiogràfica *Entre la terra i els núvols*, culmina el projecte de la «Biblioteca Prudenci Bertrana», dirigida per Xavier Pla, que ha permès recuperar en deu volums i més de tres mil pàgines tota l'obra narrativa de Prudenci Bertrana (contes i novel·les) en edicions revisades que respecten els textos originals. Un repte necessari per poder viure l'Any Bertrana tenint els llibres de l'autor a l'abast.

Valentino, de Natalia Ginzburg, 2017. La prosa elegant i intensa de l'escriptora italiana Natalia Ginzburg s'ha fet un lloc imprescindible en el catàleg de la *Ela Geminada*, que ha adquirit a Einaudi els drets en català de les seves cinc novel·les curtes. *Valentino* és la tercera que publica, després d'*El camí que porta a ciutat* i *Ha anat així*, en traduccions impecables d'Anna Casassas i Alba Dedeu, i en breu seguiran *Sagittario* i *Les veus del capvespre*.

Calidoscopi informal, d'Albert Jané, 2017. De llibre «portentós» qualifica Joan Ferrer Costa aquesta obra «prodigiosament llarga i infinitament divertida», que revela, als 87 anys, la vena novel·lística d'un dels filòlegs més valuosos del país. En 1.412 pàgines a penes sense argument, Albert Jané, que tan sovint ens ha salvat els mots, exhibeix tots els usos del llenguatge a la manera d'un Tristram Shandy o un Ulisses modern.

Petita crònica, de Stefan Zweig, 2015. L'autor austríac Stefan Zweig és un dels emblemes de l'editorial, que, a més d'aquesta *Petita crònica* (que ja ha hagut de reimprimir dues vegades), li ha publicat també els articles primerencs d'*El món de 1914* i les llegendes d'*El canelobre enterrat*, que en serien quasi el revers. Entre els quatre relats reunits a *Petita crònica*, hi ha «El llibreter Mendel», que ha esdevingut un autèntic cant a l'amor als llibres i a la lectura.

Física, d'Aristòtil, 2017. En la seva col·lecció de filosofia i assaig, «Quadrivium», Edicions de la *Ela Geminada* ha publicat alguns títols de referència de la filosofia occidental: *El pensament presocràtic*; *Sobre la llibertat*, de John Stuart Mill; *Quaderns de notes*, de Lichtenberg, i *Sobre veritat i mentida en sentit extramoral*, de Nietzsche, entre d'altres. L'últim títol d'aquesta col·lecció és la primera traducció catalana, a càrrec de Joan Ferrer Gràcia, de la *Física* d'Aristòtil, una de les obres que ha marcat de manera més decisiva el curs del pensament occidental.